

Національний
банк України

Результати опитування керівників підприємств **Львівської області** щодо їх ділових очікувань*

II квартал 2021 року

* Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Львівської області в II кварталі 2021 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств Львівської області в II кварталі 2021 року свідчать, що респонденти очікують зростання обсягів виробництва товарів і послуг в Україні та високо оцінюють перспективи розвитку своїх підприємств у наступні 12 місяців. Прогнозується подальше зростання цін. Девальваційні процеси послабляться.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікують:

- **зростання обсягів виробництва товарів та послуг в Україні:** баланс відповідей – 15.8% (у попередньому кварталі – 11.1%) (графік 1), у цілому по Україні – 15.9%. Найвищі очікування в респондентів підприємств транспорту (57.1%). Водночас респонденти підприємств переробної промисловості прогнозують скорочення виробництва;
- **зростання цін на споживчі товари та послуги:** частка респондентів, які очікують, що інфляція не перевищить 7.5%, становила 57.9% (у попередньому кварталі – 63.9%), у цілому по Україні – 54.2%. **Головними чинниками інфляції** респонденти називають витрати на виробництво, доходи населення та соціальні видатки бюджету (графік 2);
- **уповільнення девальвації національної валюти:** частка респондентів, які очікують знецінення гривні відносно долара США, становила 68.4% (у попередньому кварталі – 77.8%), у цілому по Україні – 63.6%;
- **поліпшення фінансово-економічного стану своїх підприємств:** баланс відповідей – 25.0% (у попередньому кварталі – 25.7%), у цілому по Україні – 18.3% (таблиця). Найоптимістичніші очікування в респондентів підприємств інших видів економічної діяльності;
- **зростання загальних обсягів реалізації виробленої продукції:** баланс відповідей – 31.6% (у I кварталі 2021 року – 47.2%). Водночас очікується зростання обсягів реалізації продукції на зовнішньому ринку вищими темпами: баланс відповідей – 36.4% (у попередньому кварталі – 23.5%). У цілому по Україні баланси відповідей – по 21.0%;
- **уповільнення зростання інвестиційних видатків на виконання будівельних робіт:** баланс відповідей – 11.4% (у I кварталі 2021 року – 26.5%). Одночасно очікується зростання високими темпами інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар: баланс відповідей – 34.4% (у попередньому кварталі – 30.6%). У цілому по Україні обсяг інвестицій зростатиме нижчими темпами: баланси відповідей – 6.4% та 16.9% відповідно;
- **скорочення кількості працівників на своїх підприємствах:** баланс відповідей – «мінус» 8.3% (у I кварталі 2021 року – «мінус» 2.8%) (графік 4), у цілому по Україні – «мінус» 1.0%. Водночас керівники підприємств переробної промисловості та інших видів економічної діяльності прогнозують збільшення чисельності зайнятих (по 16.7%);
- **зростання цін на товари/послуги, що купують і продають підприємства, високими темпами:** баланси відповідей – 78.9% і 63.2% відповідно (у I кварталі 2021 року – 86.1% і 72.2% відповідно) (графік 6). Найбільше зростання цін на продукцію власного виробництва прогнозують респонденти підприємств торгівлі (83.3%). На думку опитуваних, на подорожчання товарів/послуг власного виробництва найбільше впливатимуть ціни на сировину, матеріали, енергоносії та вартість трудових ресурсів (графік 7);
- **значне зростання витрат як на одиницю продукції, так і на оплату праці одного найманого працівника:** баланси відповідей – 77.1% та 56.8% відповідно (у I кварталі 2021 року – 75.0% та 66.7% відповідно) (графіки 4, 6).

Головними чинниками, що обмежують спроможність підприємств збільшувати виробництво, респонденти назвали брак обігових коштів, недостатній попит та занадто високі ціни на енергоносії (графік 5).

Зросли очікування щодо збільшення потреби підприємств області в позикових коштах найближчим часом (графік 8). Більшість респондентів, які планують брати банківські кредити (45.9% опитаних), надає перевагу кредитам у національній валюті. Умови доступу до банківських кредитів останнім часом пом'якшилися (графік 9). Надмірні вимоги до застави та високі ставки за кредитами – головні стримуючі чинники залучення кредитних ресурсів (графік 10).

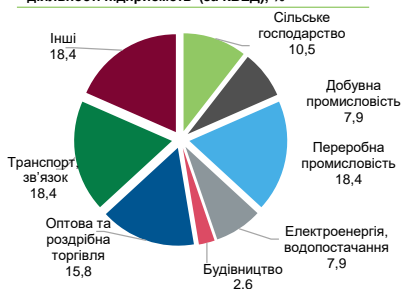
Усі респонденти області зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках (у цілому по Україні – 97.5%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

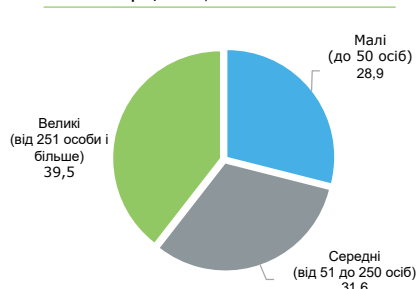
- **поточний фінансово-економічний стан підприємств оцінюється як добрий:** баланс відповідей – 13.2% (у I кварталі 2021 року – 11.4%), у цілому по Україні баланс відповідей – 6.0%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва вищий, ніж нормальний:** баланс відповідей – 5.0% (у I кварталі 2021 року – «мінус» 4.8%);
- **ресурси виробничих потужностей збільшилися і є достатніми, щоб задовольнити неочікуване зростання попиту:** баланс відповідей – 2.7% (у I кварталі 2021 року – «мінус» 9.4%).

Паспорт вибірки^{1,2}

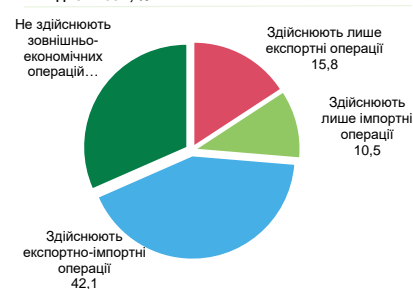
Розподіл респондентів за основним видом діяльності підприємств (за КВЕД), %

Розподіл респондентів за розміром підприємств за кількістю працівників, %

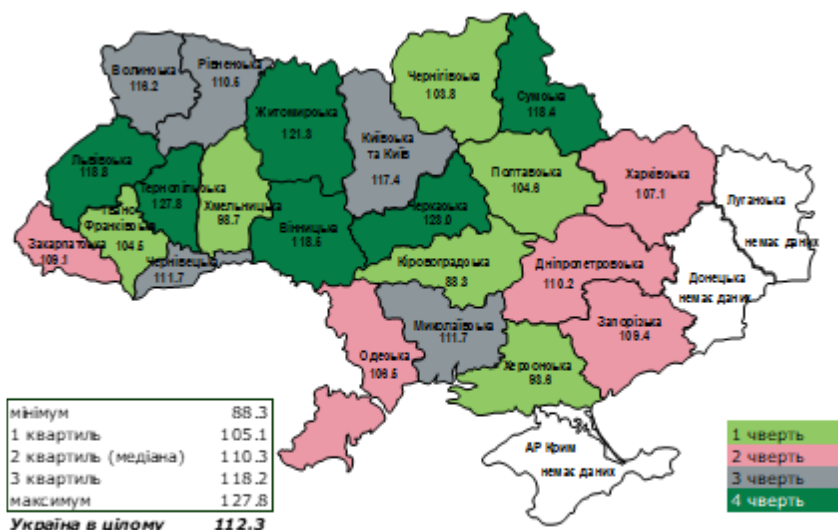

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- період проведення – 05–28 травня 2021 року;
- опитано всього 38 підприємств;
- репрезентативна за такими видами економічної діяльності, як сільське господарство, переробна промисловість, торгівля, транспорт та зв'язок, інші.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

¹ квартаіль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
² медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

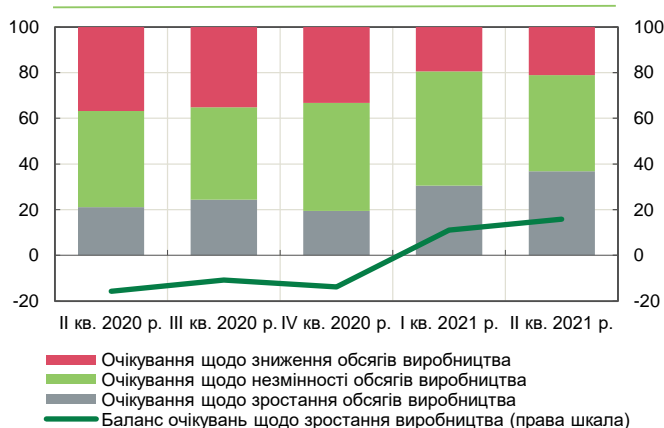
Таблиця. Очікування підприємств Львівської області щодо ділової активності (за складовими)

Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	II кв. 2020 р.	III кв. 2020 р.	IV кв. 2020 р.	I кв. 2021 р.	II кв. 2021 р.
фінансово-економічного стану	16,7	13,2	2,8	25,7	25,0
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	15,8	28,9	22,2	47,2	31,6
інвестиційних витрат на проведення будівельних робіт	5,6	-2,8	0,0	26,5	11,4
інвестиційних витрат на машини, обладнання та інвентар	2,7	10,8	2,9	30,6	34,3
кількості працівників	-15,8	-13,9	-25,0	-2,8	-8,3

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.
² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.
³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

Графік 1

Динаміка очікувань щодо зміни обсягів виробництва товарів та послуг в Україні в наступні 12 місяців, відсоток відповідей

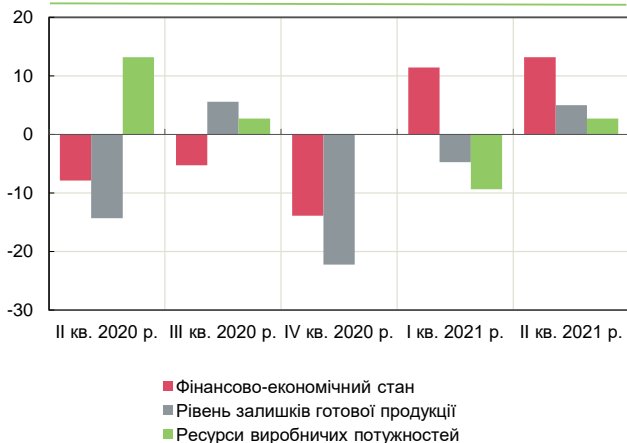
Графік 2

Оцінка респондентами факторів, які обумовили їх очікування щодо зростання цін на споживчі товари та послуги, відсоток відповідей

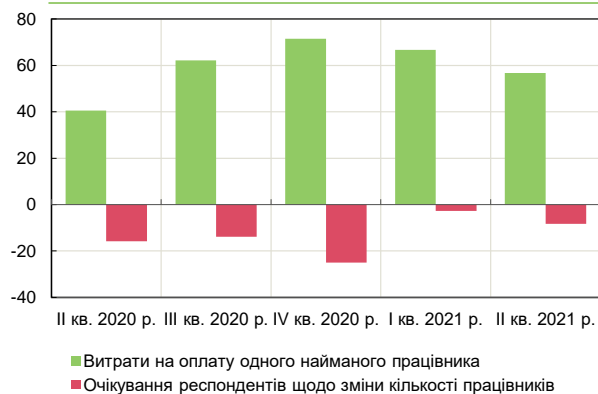
Графік 3

Економічна активність підприємств на момент опитування, баланс відповідей

Графік 4

Динаміка очікувань респондентів щодо зміни кількості працівників та оплати одного найманого працівника у наступні 12 місяців, баланс відповідей

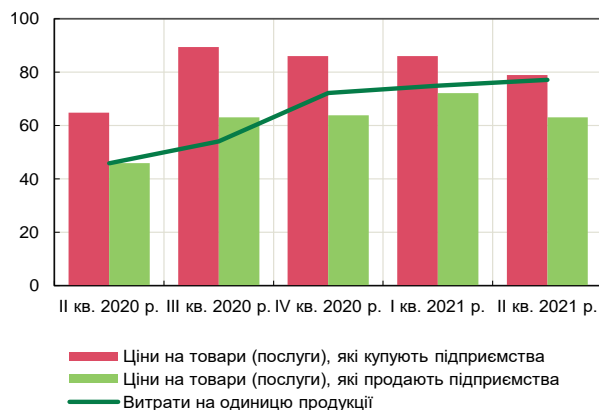
Графік 5

Оцінка респондентами факторів, які обмежують спроможність їх підприємств збільшувати виробництво, відсоток відповідей

Графік 6

Динаміка очікувань щодо змін цін виробників у наступні 12 місяців, баланс відповідей

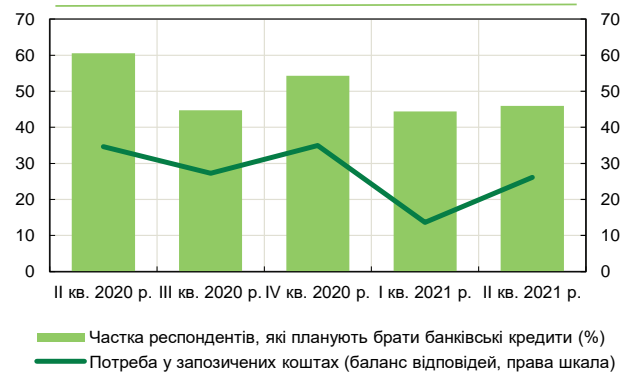
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

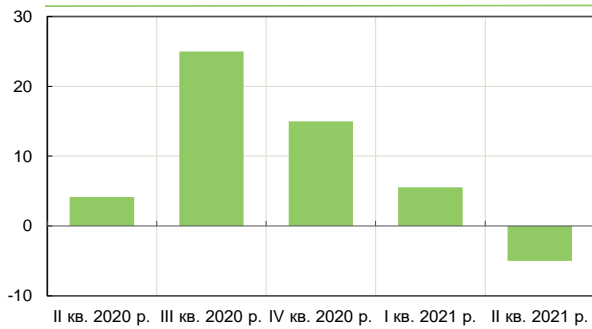
Графік 8

Очікування респондентів щодо потреби в запозичених коштах та плани щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 9

Динаміка оцінок респондентів щодо змін умов отримання банківського кредиту, баланс відповідей*

*Різниця між відсотками відповідей респондентів "стали жорсткішими" та "пом'якшилися"

Графік 10

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

